

สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชี
ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

COMPETENCY IN ACCOUNTING PROFESSIONS AFFECTING THE QUALITY OF
FINANCIAL REPORTING OF FINANCIAL AND ACCOUNTING SCHOLARS IN
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รุ่งรัมย์ รัชสมบัติ¹ และ กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม¹

¹คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Rungrasme Ratchasombat¹ and Kanyanat Rattanaphaphtham¹

¹Maharakham Business School, Maharakham University

(Received: January 27, 2021; Revised: June 9, 2021; Accepted: June 25, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 102 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญสรุปได้ว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำรายงานทางการเงิน เข้ารับการฝึกอบรม และพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีการพัฒนาศักยภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินเพิ่มขึ้นและควรมุ่งเน้นให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ตระหนักถึงจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือ และมีความถูกต้อง สามารถนำข้อมูลทางการเงินที่ได้เสนอต่อผู้บริหาร มหาวิทยาลัยมหาสารคามนำไปวิเคราะห์ และวางแผนการดำเนินงานในอนาคตต่อไป เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

คำสำคัญ: สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี, คุณภาพรายงานทางการเงิน

ABSTRACT

The purpose of this research was to examine the competency in accounting professions affecting the quality of financial reporting of financial and accounting officers in Maharakham University. The data were obtained from 102 financial and accounting officers in Maharakham University by using the questionnaire. This study employed mean, standard deviation, multiple correlation analysis and multiple regressions analysis as the statistical methods. The result showed that accounting

professional competency regarding ethics and attitude were significantly and positively related to the quality of financial reporting. In conclusion, this study revealed that competency in accounting professions influence quality of financial reporting. Therefore, the executive members of Mahasarakham University should promote and support the personnel performing their duties in preparing the financial report such as regularly provide training for developing knowledge in the accounting profession as well as focus on making accounting personnel aware of professional ethics and have positive attitude as to prepare quality, reliable and accurate financial. Besides, the financial information can be presented to the administrative members of Mahasarakham University to utilize and plan for future operations.

Keywords : Competency in Accounting Professions, Quality of Financial Reporting

บทนำ

สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันภายในและต่างประเทศ เพราะองค์กรต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและพยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาทำให้องค์กรทุกองค์กรเกิดการแข่งขันอยู่เสมอต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนและนำกลยุทธ์ต่าง ๆ มาปรับใช้ภายในองค์กร (ตวงพร ทวีรักษ์, 2560) ดังนั้น เพื่อให้้องค์กรมีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินงานได้อย่างมั่นคง จึงถือได้ว่าข้อมูลทางการเงินเป็นสิ่ง ที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารขององค์กร ซึ่งในการจัดทำรายงานทางการเงินผู้มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวมและจัดทำบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติหรือสมรรถนะหลักด้านวิชาชีพบัญชี เพราะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ เพื่อสามารถจัดทำข้อมูลรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น สมรรถนะหลักด้านวิชาชีพบัญชีที่ผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีควรมี ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และทัศนคติทางวิชาชีพ ทั้งนี้ สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีมีความสำคัญสำหรับผู้จัดทำบัญชีทุกคน หากผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีไม่มีสมรรถนะหลักด้านวิชาชีพบัญชี ส่งผลให้การจัดทำข้อมูลทางการเงินขาดความน่าเชื่อถือ ดังนั้น สมรรถนะหลักทางวิชาชีพบัญชีถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อสามารถจัดทำข้อมูลรายงานทางการเงินขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น (ชัยนรินทร์ วีระสถาวณิชย์, 2548)

สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Competency) เป็นลักษณะทางพฤติกรรมเฉพาะบุคคลที่แสดงออกมาให้เห็นในรูปของทักษะความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ทัศนคติและแรงจูงใจของบุคคลซึ่งช่วยให้บุคคลนั้น สามารถทำงานได้ผลงานตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด หรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรกำหนด ส่งผลให้บุคลากรได้รับการสนับสนุนในโอกาสของความก้าวหน้าในสายอาชีพ โดยบุคลากรจะต้องมีระดับของความชำนาญในสมรรถนะที่สูงขึ้นตามระดับตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลรายงานทาง

การเงินต้องมีคุณสมบัติหรือสมรรถนะตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะทางวิชาชีพ บัญชี ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Knowledge) 2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Skills) 3) ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ (Value) 4) ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (Ethics) และ 5) ด้านทัศนคติทางวิชาชีพ (Attitude) ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำรายงานทางการเงินต้องมีคุณสมบัติดังกล่าว เพื่อสามารถนำเสนอข้อมูลทางรายงานการเงินได้อย่างสมบูรณ์ มีความถูกต้องครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือได้ ซึ่งเป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560)

คุณภาพรายงานทางการเงิน (Quality of Financial Reports) เป็นการใช้ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ข้อมูลสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้ ข้อมูลรายงานทางการเงินสามารถเชื่อถือได้ต้องแสดงข้อมูลที่เป็นสำคัญตามข้อกำหนด ทำให้เกิดผลตอบแทนในการสร้างการยอมรับในการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่มีต่อหน่วยงาน ประกอบด้วยลักษณะเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) ด้านความเข้าใจได้ (Understandability) 2) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) 3) ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) 4) ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) และ 5) ด้านความทันเวลา (Timeliness) ซึ่งในการจัดทำข้อมูลทางการเงินให้ มีลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่องค์กรต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก และถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการออกรายงานทางการเงินในแต่ละครั้งจะส่งผลให้ข้อมูลงบการเงินขององค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความถูกต้อง ชัดเจน สร้างความน่าเชื่อถือ และส่งผลให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุดต่อไปในอนาคต (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (Mahasarakham University) เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษาทุกระดับ โดยมีพันธกิจหลัก 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการศึกษาและวิชาชีพขั้นสูงโดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาก่อให้เกิดบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสร้างผลผลิตจากงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่และมีคุณภาพในทุกสาขาวิชาเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม ด้านให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนและสังคมสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และด้านอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปกป้อง เผยแพร่ และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของอีสาน (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562) ซึ่งการดำเนินงานให้บรรลุพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคามต้องอาศัยพนักงานในมหาวิทยาลัยช่วยกันปฏิบัติงานให้สำเร็จซึ่งรวมถึงพนักงานในกลุ่มของนักวิชาการเงินและบัญชี เพราะพนักงานผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรและเป็นการปฏิบัติงานที่ต้องรายงานข้อมูลทางการเงินให้ผู้บริหารทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ต้องมีการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักวิชาการเงินและบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การจัดทำรายงานทางการเงินมีคุณภาพ สามารถนำเสนอข้อมูลรายงานทางการเงินต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคามด้วยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีมีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดทำรายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ข้อมูลรายงานทางการเงินที่ได้รับมีความถูกต้องครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อไปในอนาคต เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

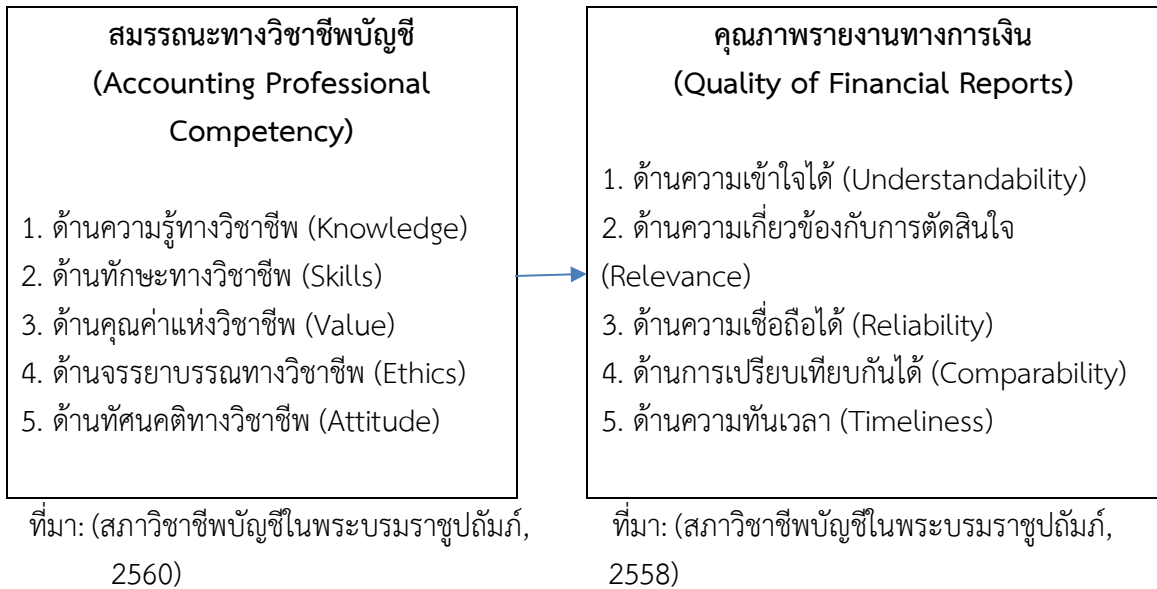
1. เพื่อศึกษาสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. เพื่อทดสอบผลกระทบของสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

- H_1 : สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- H_2 : สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- H_3 : สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- H_4 : สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- H_5 : สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทัศนคติทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักวิชาการเงินและบัญชี (Financial and Accounting Scholars) ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (Mahasarakham University) ได้แก่ นักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 102 คน (กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน และหน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Knowledge) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Skills) ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ (Value) ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (Ethics) และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ (Attitude)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชี ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาคุณภาพรายงานทางการเงิน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ (Understandability) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) และด้านความทันเวลา (Timeliness)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยทำการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation ซึ่งสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.479 - 0.903 และคุณภาพรายงานทางการเงินมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.594 - 0.889 ซึ่งสองคล้อยกับ (Nunnally, 1978) ได้นำเสนอว่าการทดสอบค่าอำนาจจำแนกมีค่ามากกว่า 0.4 เป็นค่าที่ยอมรับได้

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Crobach) สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.818 - 0.913 และคุณภาพรายงานทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.885 - 0.917 ซึ่งสองคล้อยกับ (Nunnally and Bernstein, 1994) ได้นำเสนอว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่ามากกว่า 0.7 เป็นค่าที่ยอมรับได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

3.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

3.2 ดำเนินการจัดทำหนังสือราชการจากคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแนบพร้อมทั้งแบบสอบถามส่งไปยังประชากร ได้แก่ นักวิชาการเงินและบัญชี เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปให้กับประชากรโดยเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2563 - 15 กันยายน 2563 จำนวน 102 ฉบับ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดระยะเวลาให้ตอบกลับภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

3.4 เมื่อครบตามระยะเวลา 15 วัน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา จำนวน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 53.92 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ผู้วิจัยจึงได้ติดตามโดยสอบถามทางโทรศัพท์กลับไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและทำการส่งแบบสอบถามถึงผู้ที่ยังไม่ตอบแบบสอบถามกลับอีกครั้ง จำนวน 90 ฉบับ ผู้วิจัยได้รอแบบสอบถามตอบกลับถึงวันที่ 15 กันยายน 2563 ปรากฏว่าได้แบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 33 ฉบับ รวมกับแบบสอบถามเดิมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 88 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.27 ของประชากร รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 60 วัน

3.5 ทำการสำรวจความถูกต้องครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 88 ฉบับ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar and Day, (2005) ได้นำเสนอว่าแบบสอบถามต้อง มีอัตราตอบกลับมาอย่างน้อย ร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

3.6 ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน เพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อทดสอบสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการ } QFR = \beta_0 + \beta_1 \text{ KNO} + \beta_2 \text{ SKI} + \beta_3 \text{ VAL} + \beta_4 \text{ ETH} + \beta_5 \text{ ATT} + e$$

เมื่อ QFR แทน คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม

KNO แทน สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

SKI แทน สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ

VAL แทน สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ

ETH แทน สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

ATT แทน สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทัศนคติทางวิชาชีพ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 36 - 35 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับการศึกษาปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี เงินเดือนที่ได้รับต่อเดือน 20,000 - 25,000 บาท และสังกัดที่หน่วยงานคณะ วิทยาลัย และบัณฑิต

นักวิชาการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ และด้านความทันต่อเวลา

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณของสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวแปร	QFR	KNO	SKI	VAL	ETH	ATT	VIF
$\bar{X}$	3.93	3.96	4.03	4.16	3.83	3.97	
S.D.	0.46	0.82	0.85	0.57	0.66	0.74	
QFR		0.100*	0.191*	0.054*	0.095*	0.082*	
KNO			0.603*	0.194*	0.171*	0.374*	1.512
SKI				0.253*	0.004*	0.102*	1.656
VAL					0.513*	0.319*	1.494
ETH						0.475*	1.884
ATT							1.776

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.494 - 1.884 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.054 - 0.191 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (QFR) ได้ดังนี้

$$QFR = 3.710 + 0.073KNO - 0.073SKI - 0.057VAL + 0.025ETH - 0.081ATT$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (QFE) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 0.0962$; $p = 0.0446$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.002 (ตารางที่ 2) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีแต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (QFR) ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหุคูณของสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของนักวิชาการเงินและบัญชี ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี	คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (QFR)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (<i>a</i>)	3.710	0.433	8.562	0.000*
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (KNO)	0.073	0.107	0.686	0.495
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKI)	-0.073	0.096	-0.760	0.449
3. ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ (VAL)	-0.057	0.081	-0.703	0.484
4. ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (ETH)	0.025	0.083	0.298	0.021*
5. ด้านทัศนคติทางวิชาชีพ (ATT)	0.081	0.078	1.049	0.002*
F =0.0962 p =0.446 AdjR ² = 0.002				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (ETH) และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ (ATT) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (QFR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 4 กับ 5 สำหรับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (KNO) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKI) และด้าน

คุณค่าแห่งวิชาชีพ (VAL) ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (QFR)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชี ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักวิชาการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักวิชาการเงินและบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และปฏิบัติบนพื้นฐานความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ จึงทำให้นักวิชาการเงินและบัญชีแต่ละท่านต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงขั้นตอนและกระบวนการในการปฏิบัติงานด้านบัญชีเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คัทลียา ณ รุณ (2557) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานของตน ให้มีความรอบรู้ มีความเข้าใจในวิชาชีพและปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีบรรลุตามผลสำเร็จและตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กรในอนาคตต่อไป

2. นักวิชาการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความเปรียบเทียบกันได้ และด้านความทันเวลา อยู่ในระดับมาก เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นข้อมูลที่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องจัดทำเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารและคณะกรรมการประจำหน่วยงานได้รับทราบข้อมูลทางการเงิน รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นควรมีข้อมูลทางการเงินครบถ้วนสมบูรณ์ มีความถูกต้อง เข้าใจได้ง่าย มีความน่าเชื่อถือ และสามารถเปรียบเทียบกันได้ในช่วงระยะเวลาเดียวกันในแต่ละปีงบประมาณ สามารถใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างดียิ่ง และใช้ในการตัดสินใจวางแผนการดำเนินงานในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยณูช จอมเงิน (2555) พบว่า หัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรู้ทางการบัญชีที่ดีโดยรวมเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านแนวคิดข้อมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี ด้านข้อสมมติฐานข้อมูลฐานของการบัญชี ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน และด้านการเพิ่มเติม และหัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำงบการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

3. นักวิชาการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ เนื่องจากบุคลากรของหน่วยงานแต่ละคนมีสถานภาพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในแต่ละฝ่ายงานแตกต่างกัน บุคลากรที่มีสถานภาพสมรส หม้าย และหย่าร้าง อาจมีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานมากกว่า บุคลากรที่มีสถานภาพโสด เพราะเป็นบุคลากรกลุ่มที่มีความรับผิดชอบสูง ทั้งความรับผิดชอบทางด้าน

ครอบครัว ด้านภาระงานตามความรับผิดชอบ สามารถบริหารจัดการเวลาในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง มีความมุ่งมั่นทุ่มเทเสียสละเวลาในการปฏิบัติงานได้มากกว่า ดังนั้น บุคลากรที่มีสถานภาพสมรส หม้ายและหย่าร้าง สามารถปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิชา บัวผุด (2550) พบว่า สถานภาพสมรส ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านการบัญชีที่ดีซึ่งส่งผลต่อปัจจัยต่อความรับผิดชอบในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาเขตภาคีเจริญกรุงเทพมหานคร สถานภาพโสด สถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีภาระความรับผิดชอบต่อครอบครัวน้อยกว่า ส่งผลให้การปฏิบัติงานน้อยกว่า สถานภาพสมรส ทำให้การปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางลบการปฏิบัติงานได้ผลประโยชน์น้อยกว่า อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคลากรที่มีสถานภาพสมรส มีโอกาสในการทำงานหรือปฏิบัติงานได้มากกว่าส่งผลดีต่อองค์กรในอนาคต

4. นักวิชาการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ด้านทัศนคติทางวิชาชีพแตกต่างกัน เนื่องจากการศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ในสายวิชาชีพให้เพิ่มความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน หากผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีไม่มีความรู้เฉพาะตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่โดยตรง รวมถึงไม่มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม จะส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีไม่มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ หรือมีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนางานด้านการเงินและบัญชีให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา รมโพธิ์รี (2552) พบว่า อาจารย์พยาบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงย่อมมีความคาดหวังในชีวิตสูงเช่นเดียวกัน ทำให้เกิดความต้องการเป็นเลิศในทุกสิ่ง ซึ่งถ้าไม่มีการเตรียมตัวที่ดีพอก็จะทำให้ไม่สามารถแสดงบทบาทตามที่คาดหวังได้ดี วุฒิการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน จะมีการให้ความรู้หรือการฝึกปฏิบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพ เนื่องจากการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นจะทำให้บุคคลมีสติปัญญาและความเฉลียวฉลาด ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งเร้าของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี เพราะความฉลาดจะช่วยให้บุคคลเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

5. นักวิชาการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านการเปรียบเทียบกันได้แตกต่างกัน เนื่องจากนักวิชาการเงินและบัญชีมีความหลากหลายเพศ ซึ่งความหลากหลายนี้ ทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านกระบวนการทำงาน หรือแม้แต่การตัดสินใจในการปฏิบัติงาน โดยกล่าวได้ว่าความหลากหลายทางเพศย่อมก่อให้เกิดความหลากหลายทั้งทางด้านความรู้ ความชำนาญ ประสิทธิภาพตามลักษณะทางเพศที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2541) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศมีผลการวิจัยสนับสนุนเป็นที่น่าเชื่อถือได้ ดังนี้ เพศหญิง มีความสามารถหรือพฤติกรรมดีกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง มีความสามารถทางการจำรูปรูปร่างสิ่งของได้ แม้ว่าแต่งพริกแพลงในรูปแบบต่าง ๆ หรือสามารถที่จะเห็นความสัมพันธ์ของการจินตนาการในเรื่องราวต่าง ๆ ได้ เพศหญิงมีความสามารถดีกว่าเพศชาย เพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดมากกว่าเพศชาย เพศหญิงมีพฤติกรรมที่นิ่มนวล อ่อนโยน ไม่ก้าวร้าวเหมือนเพศชาย ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุหลักที่แต่ละหน่วยงาน

เลือกบุคลากรเพศหญิงมากกว่าเพศชายมาปฏิบัติงานด้านบัญชี เพศหญิงมีความละเอียดรอบคอบ ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความน่าเชื่อถือ มีความถูกต้อง และมีความผิดพลาดน้อยกว่าเพศชายส่งผลดีในการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

6. นักวิชาการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เนื่องจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกันบ่งบอกถึงการปฏิบัติหน้าที่ที่ยาวนานแตกต่างกัน แต่ละบุคคลมีอายุการทำงาน ประสบการณ์ทำงานที่ไม่เหมือนกัน มีการเรียนรู้ มีการรับรู้ และมีความเข้าใจในสิ่งที่เห็น ตลอดจนมีความเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายในองค์กรเกี่ยวข้องทั้งตัวเลขและเอกสารจำนวนมาก และต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพ สิ่งเหล่านี้เกิดจากการสะสมประสบการณ์ในการทำงานมากพอที่จะได้รับความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจจากผู้บริหารในการปฏิบัติงานที่สำคัญ มีความรับผิดชอบมากขึ้น จึงมีโอกาสที่จะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเพิ่มพูนความรู้และตำแหน่งหน้าที่ในระดับสูงขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สวัสดิ์ พุ่มภักดี และธัญพร อธิกุลวริน (2550) กล่าวว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำบัญชีที่ยาวนานและต่อเนื่อง ก็จะสามารถนำเสนอข้อมูลด้านบัญชี เพื่อการจัดการและนำเสนอข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างถูกต้องสามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้อย่างมีประสิทธิภาพ และงานที่ออกมาประสบความสำเร็จและจะส่งผลให้องค์กรสามารถพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7. สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เนื่องจากผู้มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงินของแต่ละหน่วยงาน ต้องมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพสูง มีทัศนคติที่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมาย นักบัญชีมีจรรยาบรรณเฉพาะ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเที่ยงธรรม มีความระมัดระวัง มีความโปร่งใส รักษาความลับของหน่วยงานเป็นอย่างดี มีการตรวจสอบ ตรวจสอบรายงานทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงินที่มีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ก่อนนำเสนอต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ให้ได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้อง สามารถนำไปวิเคราะห์และใช้ในการวางแผนการบริหารงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิษา ธงจันทร์ (2552) พบว่า 1) คุณลักษณะทางวิชาชีพด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านการสร้างสรรค์ 2) คุณลักษณะทางวิชาชีพด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ และ 3) คุณลักษณะทางวิชาชีพด้านการใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกระตือรือร้น ด้านการสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล

8. สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทัศนคติทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเนื่องจากผู้มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งการมี

ทัศนคติที่ดีจะทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีความรู้ที่ตรงกับงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ส่งผลให้งานที่รับผิดชอบมีความถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ หากบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีทัศนคติที่ไม่ดีอาจจะส่งผลให้ข้อมูลในรายงานทางการเงินเกิดข้อผิดพลาด รายงานทางการเงินไม่มีความน่าเชื่อถือ ผู้บริหารได้รับข้อมูลรายงานทางการเงินที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้บริหารไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีต้องมีทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำ เพื่อประโยชน์สูงสุดและผลดีต่อองค์กรต่อไปในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์ (2552) พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินบัญชี เป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพข้อมูลทางการเงินบัญชีซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจทางการบริหารขององค์กร ข้อมูลทางการเงินบัญชีที่เชื่อถือย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลทุกกลุ่มที่นำไปประกอบการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพสูงสุดส่งผลให้บรรลุเป้าหมายสามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังนั้น ธุรกิจ SMEs จึงควรนำข้อสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการสร้างเสริมความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินบัญชี รวมไปถึงพัฒนาระบบการตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างแท้จริง

9. สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม เนื่องจากบุคลากรผู้มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านบัญชีเป็นอย่างดี มีการพัฒนาความรู้ รวมถึงการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพด้านบัญชีที่ดีเยี่ยม มีการพัฒนาคุณค่าทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดถืออุดมการณ์ทางวิชาชีพ มีวินัย มารยาททางวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาตนให้เกิดความเจริญก้าวหน้าหากบุคลากรที่ปฏิบัติด้านบัญชีไม่มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ไม่มีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ และคำนึงถึงคุณค่าแห่งวิชาชีพ จะส่งผลให้ไม่สามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้ หรือรายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นไม่มีคุณภาพ ไม่มีความถูกต้อง ขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลต่อความผิดพลาดในการจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กร ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรควรตระหนักและให้ความสำคัญกับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชี มีทักษะทางวิชาชีพ และตระหนักถึงคุณค่าแห่งวิชาชีพบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรณี ศรีคำมูล (2561) พบว่า การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง และด้านความรู้เกี่ยวกับองค์กร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ดังนั้น นักบัญชีธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เกิดความสำเร็จในการทำงาน และสอดคล้องงานวิจัยของ รัชณี แสงศิริ (2549) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชี โดยเรื่องที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ มาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้ เนื่องจาก ปี พ.ศ. 2542 มาตรฐานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม จึงทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีมีความสนใจที่จะพัฒนาความรู้ด้านนี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพร ทิมบำรุง (2557) พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังในบริษัทมหาชนในมุมมองของผู้บริหารมี 13 ประเภท ซึ่งสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ผู้บริหารให้ความสำคัญเป็น 5 ลำดับแรก คือ 1) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่

การประเมิน ติดตาม 2) ความรู้ทั่วไป 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเบื้องต้น 4) ทักษะการปฏิสัมพันธ์กันผู้อื่น และ 5) ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้น การศึกษาสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชี เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพให้กับนักบัญชี ให้สอดคล้องกับความต้องการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรตระหนักและให้ความสำคัญกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

1.2 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดทำรายงานทางการเงินเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอ และควรตระหนักถึงจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้รายงานทางการเงินที่คุณภาพและประสิทธิภาพ มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีทัศนคติที่ดีของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี สามารถเข้าใจในงานที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีความสุขในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรตระหนักถึงรูปแบบ และกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้รายงานทางการเงินที่จัดทำมีความถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้ ส่งผลดีและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

1.5 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรศึกษาแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการนำสมรรถนะทางวิชาชีพทางบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านบัญชีมีสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีมีความน่าเชื่อถือ สามารถจัดทำรายงานทางการเงินให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อรายงานทางการเงิน กับองค์กรประเภทอื่น ๆ เนื่องจากมีลักษณะงานที่แตกต่างกัน เพื่อให้งานวิจัยออกมามีคุณภาพ และสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี เช่น ความรู้ความสามารถของนักบัญชีในยุคปัจจุบันที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

มากยิ่งขึ้น และได้รับข้อมูลที่หลากหลายประเภท สามารถนำมาวิเคราะห์งานวิจัยได้หลายลักษณะ เป็นต้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร

2.4 ควรมีการเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ข้าราชการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ประโยชน์กับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนากระบวนการและวิธีการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2562). **ค้นหาบุคลากร**. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2562, จาก www.pd.msu.ac.th/pd4/hr-สถิติบุคลากร.
- ศุทธิยา ฤณ. (2557). **ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยนรินทร์ วีระสถาณิษฐ์ และคณะ. (2548). International Education Standards (IES). **สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย**, 1, 35-36.
- ดวงพร ทวีรักษ์. (2560). **อิทธิพลของคุณภาพชีวิตการทำงาน แรงจูงใจในการทำงานและความพึงพอใจในการทำงานต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของพนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตยา ร่มโพธิ์รี. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจัดการการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญยง จอมเงิน. (2555). **ผลกระทบของความรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรินทร์ คำหาญ. (2553). **ผลกระทบของคุณภาพโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2562). **ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2562, จาก <http://www.webmsu.ac.th/msucont.php?mn=mhistory>.
- รัชนี้ แสงศิริ. (2549). **ผลกระทบของความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะบรรษัทภิบาลของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคใต้**. **วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 2(1), 15-16.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). **กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2558)**. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2562, จาก http://www.fap.or.th/images/column_1450924281/Framework.pdf

- _____. (2560). **ข้อกำหนดด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี**. สืบค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2562, จาก <<http://www.tfac.or.th/upload/9414/1U2r9e0jMJ.pdf>>.
- สวัสดี พุ่มภักดี และ ธัญพร วชิกุลวริน. (2550). **สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: พัฒนาวิชาการ.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิชา บัวผุด. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม เขตภาษีเจริญกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุสุนิษา ธงจันทร์. (2552). **ผลกระทบของคุณลักษณะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิตมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรดี ศรีคำมูล. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี: กรณีศึกษานักบัญชีในธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย**. **วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 11(1), 15-19.
- Aaker, D. A., Kumar, V., and Day, G.S. (2005). **Marketing research**. 7th ed. New York: John Wiley and Son.
- Black, K. (2006). **Business Statistics for Contemporary Decision Making**. 4th ed. USA: John Wiley and Son.
- Nunnally, J. C., (1978). **Psychometric theory**. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). **Psychometric theory**. 2nd ed. Test and Measurement New York: McGraw-Hill.